

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. augusta 2011 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej, v trestnej veci proti obžalovanému R. B., pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zák. v znení platnom do 31. augusta 1999, o sťažnosti svedka **P. T.**, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. júna 2003, sp. zn. 4 T 18/00, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 149 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. júna 2003, sp. zn. 4 T 18/00, uložila predsedníčka senátu svedkovi P. T. poriadkovú pokutu vo výške 2 000 Sk. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že svedok sa bez dostatočného ospravedlnenia nedostavil na pojednávanie konané dňa 24. júna 2003 o 13,00h napriek tomu, že predvolanie prevzal.

Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu krajského súdu podal svedok P. T. sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že predvolanie mu bolo doručené dňa 24. júna 2003 o 9.15 h prostredníctvom policajného orgánu Obvodného oddelenia PZ v Tvrdošíne, pričom pojednávanie sa konalo v ten istý deň o 13.00 h na Krajskom súde v Žiline. Vzhľadom na krátkosť času, poruchu svojho motorového vozidla a absenciu autobusového alebo železničného spojenia medzi Tvrdošínom a Žilinou v čase od 9.15 h sa nemohol

dostaviť na pojednávanie. Zároveň nemohol neúčast' náležite ospravedlniť, pretože v kancelárii predsedníčky senátu hovor nebol prijatý a telefax nevlastní.

Keďže predvolanie mu bolo **opätovne** doručené tak, že sa nemohol zúčastniť pojednávania, nie sú podľa jeho názoru dôvody pre uloženie poriadkovej pokuty. K pried'ahom v konaní nedošlo jeho zavinením. Navrhol predsedníčke senátu, aby s'ťažnosti vyhovel a napadnuté uznesenie zrušila, resp. postúpila nadriadenému orgánu s tým, aby tento napadnuté uznesenie v plnom rozsahu zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 147 ods. 1 Tr. por. (rozhodujúc v súlade s ustanovením § 564 ods. 4 Tr. por.) preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že s'ťažnosť svedka P. T. je dôvodná, pretože krajský súd predvolanie na hlavné pojednávanie doručil svedkovi opakovane s nedostatočným predstihom.

Podľa § 97 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, každý je povinný sa na predvolanie ustanoviť a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatel'ovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu správa urážlivo alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neuposlúchne príkaz alebo nevyhovie výzve, ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou do 50 000 Sk.

Z obsahu predmetného spisu vyplýva, že svedok P. T. bol písomne predvolaný na hlavné pojednávanie Krajského súdu v Žiline na deň 15. mája 2003, pričom súdna zásielka mu bola riadne doručená **až dňa 20. mája 2003** (č. l. 2382). Následne krajský súd požiadal Okresné riaditeľstvo PZ Dolný Kubín o spoluprácu pri doručení predvolania svedkov P. J. a P. T. na pojednávanie vytýčené na 24. júna 2003, nakoľko svedkovia na predvolanie súdu nereagujú a poštový úrad vracia doporučené zásielky späť ako nevyzdvihnuté.

Z vyrozumienia Obvodného oddelenia PZ v Tvrdošíne vo veci žiadosti o predvolanie svedkov (č. l. 2484) a potvrdenia nstržm. L. L., ktorý vykonával doručovanie, vyplýva, že z dôvodu nezastihnutia svedka P. T. dňa 20. júna 2003 na adrese trvalého pobytu sa uskutočnilo opätovné doručenie predvolania, pričom svedok písomnosť č. 4 T 18/00, prevzal do vlastných rúk dňa 24. júna 2003 o 9.15 h.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd v danom prípade pochybil, keď pri rozhodovaní o uložení poriadkovej pokuty neskúmal postup súdu pred uložením sankcie, ani to, či boli splnené podmienky na vyslovenie, že svedok neuposlúchol príkaz, t. j. či bol svedok riadne predvolaný, bol upozornený na následky nedostavenia sa a svoju neprítomnosť na úkone dostatočne neospravedlnil.

Nakoľko Trestný poriadok nedefinuje pojem „riadne predvolanie svedka“ a nestanovuje lehotu, ktorú je potrebné zachovať na prípravu na hlavné pojednávanie, súdna prax ustálila, že svedok je riadne predvolaný na úkon, ak sa o jeho konaní dozvedel hodnoverným spôsobom, napr. prevzatím predvolania, **avšak s takým časovým odstupom od začiatku úkonu, aby mal reálnu možnosť sa úkonu zúčastniť.**

V danom prípade sťažovateľ prevzal predvolanie od príslušníka PZ v dopoludňajších hodinách. Vzhľadom na krátkosť času, vzdialenosť medzi miestom trvalého pobytu svedka a sídlom krajského súdu /cca 90 km/, ako i potrebu určitej doby na usporiadanie si svojich pracovných, príp. rodinných povinností, nebolo možné reálne očakávať uposlúchnutie príkazu.

Zároveň z predloženého spisu nie je možné zistiť, či svedok bol poučený o následkoch neustanovenia sa, keďže v spise sa nenachádza tlačivo o predvolaní svedka, iba doručka o prevzatí predvolania zaslaná krajskému súdu Obvodným oddelením PZ v Tvrdošíne (č. l. 2465).

Pokiaľ ide o dostatočné ospravedlnenie sa, podľa tvrdení sťažovateľa, tento sa pokúšal v deň konania hlavného pojednávania ospravedlniť svoju neúčast', avšak v kancelárii predsedníčky senátu nikto nezdvíhal telefón. Svedok teda mal snahu spojiť sa s predsedníčkou senátu. Zároveň mal povinnosť uskutočniť ďalšie úkony smerujúce k dostatočnému

ospravedlneniu svojej neprítomnosti, napr. prostredníctvom listu, i keď by boli krajskému súdu doručené po skončení hlavného pojednávania.

Napriek tomu, že svedok dodatočne neospravedlnil svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že poriadková pokuta bola uložená neoprávnene, nakoľko neboli splnené zvyšné dve podmienky potrebné na naplnenie pojmu „neuposlúchnutie príkazu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že v danom prípade nebolo nutné žiadať o spoluprácu pri doručení predvolania svedka policajný orgán, nakoľko súdom uvádzaný dôvod, že svedok na predvolanie nereaguje a poštový úrad vracia doporučené zásielky späť ako nevyzdvihnuté, nie je v súlade so skutočnosťou. Ako vyplýva z predloženého spisu, sťažovateľ prvé predvolanie, ktoré mu bolo doručené **po** termíne konania hlavného pojednávania, prevzal riadne, pričom v spise sa nenachádza žiadna nedoručená zásielka adresovaná sťažovateľovi.

Zároveň nevyužitie poštového úradu, ale doručovanie prostredníctvom policajného orgánu spôsobilo časovú stratu, ktorá mala vplyv na neskoršie prevzatie zásielky, resp. prevzatie zásielky v deň konania hlavného pojednávania, nakoľko medzi vyexpedovaním žiadosti zo strany súdu Okresnému riaditeľstvu PZ Dolný Kubín, ktorý vec postúpil Obvodnému oddeleniu PZ v Tvrdošíne, a prvým pokusom príslušníka PZ o doručenie uplynulo 7 kalendárnych dní, pričom ďalší pokus nasledoval až po 4 kalendárnych dňoch.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 149 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zrušil, keďže sťažnosť svedka bola dôvodná.

Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že predsedníčka senátu uložila poriadkovú pokutu svedkovi dňa 24. júla 2003 a predkladáciu správu podpisovala dňa 13. júla 2011, teda po viac ako 8 rokoch.

Pri pozornom preskúmaní horeuvedených skutočností, mohla predsedníčka senátu zachovať postup podľa § 146 ods. 1 Tr. por. účinného v čase podania sťažnosti svedkom T. a sama vo veci rozhodnúť.

Keďže sa tak nestalo a vec bola predložená dňa 18. júla 2011 nadriadenému súdu, ktorým je najvyšší súd, tento o sťažnosti svedka P. T. rozhodol tak, že sťažnosti vyhovel, napadnuté uznesenie zrušil, keďže poriadková pokuta bola uložená nezákonne.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. augusta 2011

JUDr. Pavol T o m a n , v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Gabriela Šimonová

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová